

[Poul Møller.]

berørt i sin skrivelse — at vi er for tilbøjelige til ikke at lade noget princip gå igenem i vor lovgivning. I kompromisets kunst ligger dette, at man ikke vælger den ene eller den anden af to acceptable udveje, men en tredje, som ofte er administrativt den dyreste. Vil den ene part have et forbud, men den anden ikke, bliver et forbud med dispensationsmuligheder resultatet, når der skal kompromises her i det høje ting. Disse dispensationsmuligheder skal imidlertid administreres. Medens forbud og tiladelse praktisk talt er fri for administrative vanskeligheder, giver dispensationerne et sådant administrativt maskineri — måske skal både kommunerne, regionalråd, amtsråd og statsadministrationen blandes ind i det — at det vokser og vokser med kvalificeret arbejdskraft, der skal tage stilling til en sådan dispensationspraksis.

Jeg mener, at man på en helt anden måde end hidtil må gennemgå statens administration og se, om der virkelig er rimelighed i det personaleforbrug, der er.

Finanslovforslaget er jo meget, meget fyldigt i sine anmærkninger, og jeg tog en prøve over et enkelt ministerium, et ministerium, som jeg egentlig ikke troede var ret stort, Grønlandsministeriet. Det viste sig, at der i Grønlandsministeriet og under Grønlandsministeriet var heltidsansat 6.907 personer. 6.907, hvoraf 1.100 — det skylder jeg sandheden at sige — var ansat under den kgl. grønlandske handel, altså i forsyningstjenesten. Men altså, 6.907 tilsammen i den statslige tjeneste, hvortil kommer den kommunale tjeneste i Grønland over en befolkning på måske 8.000 eller 9.000 familier, når man ser bort fra de danske, der er deroppe som tjenestemænd. Det er derfor et problem, om ikke administrationen skulle eftergås i sømmene på et sådant område, om der kan være rimelighed i, at 7.000 mennesker skal ansættes for at administrere en befolkningsgruppe på en 30.000-35.000 mennesker.

Jeg tror ikke, man kommer uden om disse spørgsmål, hvis man vil holde de offentlige stigninger inden for de forventede produktionsstigninger. Det har man ikke gjort i det finanslovsforslag, den højtærede finansminister har fremsat i sidste uge.

Den højtærede finansminister fremhæver,

hvor langt fremme man er med finanspolitikken i andre lande. Jeg tror dog, at det bl. a. skyldes, at andre lande meget ofte bruger budgetnedskæringer til at fremme deres finanspolitiske mål. De tager helt anderledes fat på budgetnedskæring — man kan se, hvad Vesttyskland gør for tiden. Ret massive og betydelige budgetnedskæringer gennemføres med forholdsvis hård hånd med det formål for øje at få det finanspolitiske overskud, man ønsker. Herhjemme derimod går man altid ensidigt den vej, at man skal have indtægtsstigninger, således at staten får en større del af borgerens indtægter at råde over.

Jeg fremhævede i foråret, at man måtte ændre selve budgetteknikken, hvis man skulle undgå disse stadig nye krav fra det offentlige side til borgerne. Jeg mente, at vor budgetteknik var utidssvarende, idet man starter med at få styrelsernes ønsker og får dem på et så sent tidspunkt, at man næsten ikke kan kæmpe dem for overflødige udgifter, fordi finanslovsforslaget skal være færdigt inden udgangen af november — og det vil i praksis sige, at det skal til trykning i oktober. Jeg mener, at man skulle gå den omvendte vej, og jeg vil gerne endnu en gang henstille til finansministeren at overveje en ændret budgetteknik. Jeg har set, at man følger denne ændrede budgetteknik i andre lande. Man siger i andre lande: vi må starte med at give styrelserne besked om, hvilket beløb de kan råde over, og så må de udfylde deres budgetforslag efter dette beløbs størrelse. Det vil sige, at regeringen, eller hvem der ellers skal foretage planlægningen, må starte med at sige: den styrelse har et så og så stort beløb ud fra den forventede produktionsstigning og den ønskede aktivitetsstigning inden for den pågældende styrelse, og så må man lægge budgettet til rette herefter. Altså, en sådan omvendt budgetteknik tror jeg ville fremme muligheden for at undgå disse finanslovsforslag, der kommer hvert år som overraskelser til os, og som medfører, at selv meget væsentlige indkomststigninger for den danske stat ikke kan dække de udgiftsstigninger, finanslovsforslaget indeholder.

Skyldes det nu alene udgiftsstigninger, at den højtærede finansminister kommer med denne vældige nye skatte- og afgiftsbuket?